

8 marca 1988 r.; wiec przed Collegium Novum

Prof. Antoni Podraza (z kwiatami); 24 czerwca 1992 r.

w „Tygodniku Powszechnym” pani redaktor Józefa Hennelowa napisała kilka słów na temat tego transparentu.

Po wiecu przed Collegium Novum chcieliśmy przejść na Rynek pod pomnik Adama Mickiewicza, ale drogę zagroził nam kordon ZOMO. Wywiązała się szarpanina z milicjantami, potem krótka walka, no i, niestety, wiec został siłą rozpuśczone.

I jeszcze jedno wspomnienie. Z głębokim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci profesora Antoniego Podrazy. Pod kierunkiem profesora pisałem pracę magisterską w 1992 roku. Zdjęcie, które przesyłam, zostało zrobione 24 czerwca 1992, tuż

po obronie naszych prac magisterskich (część osób jest w strojach mniej oficjalnych, a to dlatego, że broniliśmy się dzień wcześniej). Na zdjęciu są też recenzenci prac: prof. Irena Kaniewska i prof. Kazimierz Przyboś. Profesor Podraza był już wtedy na emeryturze, ale jeszcze prowadził zajęcia z naszą grupą. Nie jestem pewien, ale byliśmy chyba ostatnią grupą studentów, którzy pisali prace magisterskie u profesora. Cóż, pozostaje żal i wspomnienie wspaniałej przygody intelektualnej, jaką były seminaria magisterskie u prof. Antoniego Podrazy.

Andrzej Kowalewski

WYBITNEMU JĘZYKOZNAWCY

Brązowa tablica pamiątkowa ku czci wybitnego językoznawcy profesora Tadeusza Milewskiego odsłonięta została 29 stycznia 2008 roku na trzecim piętrze budynku Wydziału Polonistyki przy ul. Gołębiej 20. Jej autorem jest krakowski rzeźbiarz Mariusz Wasilewski, który wcześniej wykonał również tablice poświęcone dwóm innym znakomitym językoznawcom: Jerzemu Kuryłowiczowi i Janowi Baudouinowi de Courtenay, w Collegium Novum. Uroczystość zgromadziła liczne grono pracowników Wydziału Polonistyki oraz Wydziału Filologicznego. Wśród nich było także kilkunastu seniorów językoznawstwa, a zarazem uczniów profesora: Irena Bajerowa, Maria Zarębina, Józefa Kobylińska, Kazimierz Polański, Leszek Bednarczuk, Jerzy Reichan, Marian Kucala, Czesław Bartula, Wiesław Witkow-

Tablica ku pamięci prof. Tadeusza Milewskiego

ski, Jerzy Rusek i Janusz Strutyński. Zebranych powitał dziekan Wydziału Polonistyki prof. Jacek Popiel, a następnie prorektor UJ prof. Władysław Miodunka przedstawił sylwetkę Tadeusza Milewskiego. Po osłonięciu tablicy przez prorektora, dziekana i prof. Marię Strycharską-Brzezińską prodziekan prof. Renata Przybylska złożyła pod tablicą bukiet kwiatów.

Tadeusz Milewski urodził się 17 maja 1906 roku w Kołomyi jako syn Justyny z Wojakowskich i Feliksa Milewskiego, lekarza powiatowego i społecznika. Po ukończeniu Gimnazjum im. Króla Kazimierza Jagiellończyka w rodzinnym mieście oraz po odbyciu służby wojskowej, w roku 1925 rozpoczął studia slawistyczne na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Jego mistrzem był prof. Tadeusz Lehr-Splawiński.

K. Brzezina

Tadeusz Milewski słuchał również wykładów Jerzego Kurylowicza, Juliusza Kleinera i Jerzego Czekanowskiego. Pasję badawczą ujawnił już w czasie studiów. Listę jego publikacji otwiera praca polonistyczna z roku 1927. W roku 1929 obronił doktorat z zakresu połałbistyki, w tym samym roku przeniósł się do Krakowa i rozpoczął pracę na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1931–1933 studiował indoeuropeistykę w Collège de

France w Paryżu. Po powrocie do Krakowa w roku 1933 uzyskał habilitację z językoznawstwa słowiańskiego i objął docenturę w Katedrze Filologii Słowiańskiej. W 1937 roku uzyskał drugą habilitację – z indoeuropeistyki.

W roku 1939 Tadeusz Milewski został mianowany profesorem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, jednak podjęcie obowiązków zawodowych na tej uczelni uniemożliwił mu wybuch drugiej wojny światowej. Powróciwszy z kampanii wrześniowej, został wraz z innymi profesorami UJ aresztowany i wywieziony do hitlerowskich obozów koncentracyjnych w Sachsenhausen i Dachau. Do Krakowa powrócił jesienią roku 1940 i wziął udział w tajnym nauczaniu, a poza tym kontynuował badania naukowe. W latach 1947–1948 ogłosił monumentalny *Zarys językoznawstwa ogólnego*. W skład tej publikacji wchodzi pierwszy na polskim rynku naukowym atlas języków świata. W 1949 roku został profesorem tytularnym i członkiem korespondentem PAU. W 1954 roku otrzymał mianowanie na profesora nadzwyczajnego, a w roku 1960 – na profesora zwyczajnego przy Katedrze Językoznawstwa Ogólnego UJ. W latach 1957–1960 pełnił funkcję dziekana Wydziału Filologicznego UJ. Do 1950 roku jego drugim miejscem pracy był KUL, zaś w latach 1950–1965 WSP w Krakowie.

Uroczystość odsłonięcia tablicy. Stoją od lewej: prof. prof. Jerzy Rusek, Marian Stepień, Aleksander Zajda, Bogusław Dunaj, Wacław Cockiewicz, prorektor UJ Władysław Miodunka, dziekan Wydziału Polonistyki Jacek Popiel, Urszula Dąbmska-Prokop, Wiesław Witkowski, Adam Fałowski, prodziekan Wydziału Polonistyki Jerzy Jarzębski, Kazimierz Polański, Roman Laskowski, dziekan Wydziału Filologicznego Marcela Świątkowska, prodziekan Wydziału Polonistyki Renata Przybylska

Profesor Tadeusz Milewski

Herb UJ (fragment tablicy)

Profesor Tadeusz Milewski był też redaktorem „Biuletynu Polskiego Towarzystwa Językoznawczego”, prezesem Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego i Krakowskiego Klubu Inteligencji Katolickiej, ponadto współpracował ze Znakiem. Należał również do wielu krajowych oraz zagranicznych towarzystw naukowych, na czele z Indogermanische Gesellschaft i American Anthropological Association.

Był bardzo szanowanym i lubianym dydaktykiem. Wykładał przede wszystkim językoznawstwo ogólne i indoeuropejskie, napisał słynny podręcznik *Językoznawstwo* (którego siódme wydanie ukazało się w 2006 r.). Skupiał też wokół siebie krakowskich językoznawców młodego i średniego pokolenia, prowadząc przez kilka lat niezapomniane konwersatorium z metodologii językoznawstwa strukturalistycznego, matematycznego oraz typologii języków.

5 marca 1966 roku jego pracowite życie przerwała przedwczesna śmierć, poprzedzona długą chorobą. Pogrzeb na cmentarzu Rakowickim celebrował zaprzyjaźniony z profesorem ówczesny arcybiskup krakowski Karol Wojtyła.

W imponującym dorobku naukowym prof. Tadeusza Milewskiego, liczącym około 250 publikacji, najważniejsze miejsce zajmuje językoznawstwo ogólne i indoeuropejskie (a w jego obrębie głównie sławistyka, bałtystyka, iranistyka, hetytologia i greka). O rozległości zainteresowań profesora świadczą również prace poświęcone językom Indian amerykańskich. Na koniec warto osobno podkreślić jego wkład w badania polonistyczne, w tym szczególnie w zakresie powstania i wczesnych etapów rozwoju polskiego języka literackiego.

Profesor Tadeusz Milewski był nie tylko wielkiego formatu uczonym, ale także prawdziwym humanistą, człowiekiem otwartym, dowcipnym i zawsze chętnym do służenia pomocą innym.

Katarzyna Brzezina